

PÖYTÄKIRJA

Aika ja paikka: 14.4.2026 klo 17.30, Kittilän kunnantalon valtuustosalin ja Teamsin kautta

1§ Kokouksen avaus

Kittilän kylien neuvoston puheenjohtaja Aila Moksi avasi kokouksen klo 17.30 ja toivotti osallistujat tervetulleeksi.

2§ Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajana toimii Aila Moksi ja sihteerinä Ritva Helin, Narikan kyläyhdistyksestä. Laitettiin kiertämään osallistujalista, joka liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Paikalla valtuustosalissa edustajat Puurokaukosesta, Kelontekemän kyläyhdistyksestä (2 henkilöä), Rauhalan kyläyhdistyksestä, Helpin kyläyhdistyksestä, Kideve elinkeinopalveluista ja Narikan kyläyhdistyksestä (2 henkilöä) Lisäksi taiteilija Timo Jokela ja kulttuurisihteeri Jaana Hokkanen sekä edustaja Leader Tunturi-Lapista osan aikaa.

Etänä edustajat Helpin kyläyhdistyksestä, Alakylän kyläyhdistyksestä, Tepaston kyläyhdistyksestä, Lappilaiset kylät ry:stä ja Leader Tunturi-Lapista.

Ääntenlaskijoiksi valittiin Ahti Ovaskainen ja Annika Lompolo. Annika joutui poistumaan kokouksesta ennen ääntenlaskentaa, joten uudeksi ääntenlaskijaksi valittiin Katja Kaunismaa pykälässä 10.

3§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kevätkokouksesta on tiedotettu ensimmäisen kerran maaliskuun uutiskirjeessä, joka on lähetetty 1.3.2026 ja virallinen kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty 24.3.2026. Lisäksi esityslista on julkaistu Kylien neuvoston Facebook -sivun seinällä.

4§ Työjärjestyksen hyväksyminen

Alustavalle esityslistalle on saanut toivoa asioita ja esittää kunnalle kysymyksiä 22.3.26 mennessä. Tulleet toiveet on huomioitu esityslistalla.

Vaihdettiin pykälien 5§ ja 6§ paikkaa koska kulttuurisihteeri Jaana Hokkanen ennätti olla paikalla vain pikaisesti kulttuuriviikon kiireiden vuoksi.

Työjärjestys hyväksyttiin.

5§ Kunnan ajankohtaiset asiat kylille

Vs. kulttuurisihteeri Jaana Hokkanen jakoi kulttuuriviikon ohjelman kylille. Kulttuuripalveluilla on halu tuottaa kulttuuria joka kylään. Kylät voivat miettiä jo etukäteen mitä ohjelmaa omalle kylälleen haluaisi ja Jaana tulee seuraavaan kylien neuvoston kokoukseen paremmalla ajalla kuulemaan kylien toiveita.

6§ Yhteistyö kylien ja julkisen taideteoksen “Ounasjoen maan kultainen tarina” kesken (diat pöytäkirjan mukana)

Timo Jokela esitteli tulevaa taideteosta. Taideteoksen suunnittelun perustana tulevat olemaan kittiläläisten omat tarinat, kokemukset, muistot, näkemykset, paikallinen historia ja yhteinen identiteetti. Teos tulkitsee Kittilä – puhdasta kultaa -visiota tekemällä näkyväksi kunnan keskeisen ajatuksen luonnon, kulttuurin ja ihmisen tasapainosta. Tarinoita on tarkoitus myös liittää teokseen. Prosessi on avoin ja jokaisen panos on arvokas sen tarinan luomiseen.

Tänä keväänä ja kesänä kerätään aineistoa (tarinoita, asioita, paikkoja, miten Kittilän arvot toteutuvat) taideteosta varten. Timoa voi kutsua kyliin järjestämään tapahtumaa, jossa tarinoita kerättäisiin. Timo.jokela@ulapland.fi 040 739 6034

- Tarinoiden valinta, kertojat ja taltiointi: äänitykset ja kuvaukset
- Ounasjoen vesistöön liittyvät valokuvat ja niiden skannaus
- Kylien, sukujen puumerkit
- Vesistöihin liittyvät kertomukset, paikat ja paikannimet, joissa ihmisen ja luonnon yhteiselo ja yhteismuotoutuminen (ekokulttuuri) keskiössä.

Kokouksessa keskustelua:

- Kirkonkylän historian keskustelutilaisuus järjestetäänkin la 18.4. klo 17 Hotelli Kittilässä. Toivottiin Timo tervetulleeksi sinne.
- Pohdittiin myös miten talvella lumen alta näkyvät teos ja sen valot.
- Timo sai myös vinkkejä paikallisista historian tietäjistä.

7§ Leader Tunturi-Lapin ajankohtaiset asiat kylille

Yleiset ajankohtaiset asiat -Annika Lompolo (diat pöytäkirjan mukana)

Hakemuksen käsittely hakujaksot:

20.4.2026-17.5.2026 *

18.5.2026-23.8.2026

24.8.2026-18.10.2027 *

Yritysten investointeja, yritys- ja viljelijäryhmähankkeita, pienhankkeita käsitellään jatkuvasti. Alle 50 000 € yleishyödyllisiä hankkeita on mahdollista hakea jokaisessa hakujaksossa. Yli 50 000 € yleishyödyllisiä kehittämis- ja investointihankkeita voi hakea vain * -merkityissä hakujaksoissa!

Nuoriso Tunturi-Lapin leaderilta voi hakea 13-25 vuotiaiden nuorten ryhmät (min. 3 hlö yhdessä) tai nuori yrittäjä yksin (4H, kevytyrittäjä, toiminimi jne.) 50 - 500 € tukea johonkin projektiin tietyin ehdoin. Verkkosivuilla säännöt ja sähköinen hakukaavake: <https://leadertunturilappi.fi/nuoriso-leader/>

Kyläkompassi -hanke, Vilma Sydänlammi (diat pöytäkirjan mukana)

- Kylien aktivointi ja kehittämisspolkujen luominen: Innostaa kyläläisiä osallistumaan oman kylänsä kehittämiseen ja löytämään uusia, paikallisista tarpeista nousevia kehittämisideoita.
- Opintomatkat ja parastaminen: Edistää verkostoitumista kyläläisten ja toimijoiden välillä, jakaa hyviä käytäntöjä sovellettavaksi paikalliseen toimintaympäristöön sekä tarjota vertaistukea, joka vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kannustaa kehittämään kylää yhdessä.
- Tuki toiminnan kehittämiseen: Osaamisen ja tuen tarjoaminen kylille heidän omien tarpeiden ja lähtökohtien mukaisesti.
- Älykäs kyläsuunnitelma: Kokoaa yhteen kylien esiin nostamat kehittämisideat ja vahvuudet, sekä asettaa ne laajempaan strategiseen kehykseen.

Saatavilla mm tukea seuraaviin, ottakaa silloin yhteys Vilmaan.

- Kyläyhdistysten maksuttomat koulutukset: Viestintä, Kehittämistarpeiden hankkeistaminen, Kyläsuunnitelma tai Tulevaisuuden työkalut.
- Ideointi ja ajatusten vaihto: Kyläkävelyt ja Viestinnän tukeminen.
- Kyläläisten aktivointi

Kyvykkäät kyläverkot-hanke, Annika Lompolo (diat pöytäkirjan mukana)

- Hankkeella haetaan toimivia verkkoyhteyksiä, enemmän osaamista, tukea kyläverkko-osuuskuntien jaksamiseen, rohkeita kokeiluja ja uusia kumppanuuksia.
- Auttaa osuuskuntia miettimään ja päättämään, mitä tulevaisuudessa tapahtuu. Konkreettiset ratkaisumallit rakentuvat.
- Hankkeessa kartoitetaan kyläverkkojen nykytilaa, rakennetaan ratkaisumalleja oikeisiin tarpeisiin, pilotoidaan uutta yhdessä kylien kanssa ja innostetaan syntymään myös uusia kyläverkkoja.
- Tavoite on yksinkertainen mutta tärkeä: sujuvampi arki, paremmat palvelut ja elinvoimaiset kylät – myös Lapin sivukylissä. Niistä pienimmissäkin.

Keskustelua kokouksessa:

- Traficom sivuilta löytyy tietoa missä valokuitua jo menee.
- Helpissäkin haastetta yhteyksissä, Annika voisi tulla kokoukseen mukaan selvittämään mahdollisuuksia.
- Kelontekemässä rakennettu valokuitua, Airalta saa käytännön tietoa.

8§ Lappilaiset kylä ry:n ajankohtaiset asiat (diat pöytäkirjan mukana)

- Vuoden 2026 painotukset: kyläsuunnittelu ja kyläturvallisuus ([Kylavara.fi](https://www.kylavara.fi) sivulla paljon tietoa kyläturvallisuudesta.)

- 13.6. koko Suomi juhlii kyliä! Avoimet Kylät -päivänä, ilmoittaudu mukaan
- Kevätkokous pidetään 16.4.2026 klo 17 alkaen (myös etänä)
- Kylätoimintapäivät järjestetään 26.-27.9.2026 Hotelli Pyhätunturissa. Päivien teema on tulevaisuusajattelu kyläsuunnittelussa
- Järjestöfoorumi 22.-23.5.2026: Lapin järjestökenttä kokoontuu toukokuussa Inariin pohtimaan yhteistyön voimaa ja yhteisöllisyyden rakentamista.
- Ehdota Tehemä Pois -palkinnon saajaa 19.4. mennessä.
- Kyläyhdistyksillä on mahdollisuus tilata paikan päälle kylään Kyläkoutsia pitämään info, työpaja tai koulutustilaisuus erilaisista toimintaa kehittävästä aiheista. Pirjo ja Leaderin Vilma ovat kyläkoutseja.
- Suomen kylät yhteistyössä Commun kanssa. Kyläyhdistykset voi maksutta hyödyntää Commua tekemään talkoista, avun tarpeista ja tarjouksista näkyviä.
- Seuraava taitava kylätoimija koulutus: Ti 28.4. klo 17.30–19.30 Sujuva ja motivoiva hallitustyöskentely
- Kylille ilmainen alusta sähköisen kylä/turvallisuussuunnitelman laatimiseen. www.kylamme.fi
- Oman kylän nimellä varustettuja Ylpeydellä kylästä tuotteita (t-paita, huppari, kassi, vauvan body) tilattavissa
- Yhdistysavaimella saa luotua helpot maksuttomat kotisivut, maksullisista versioista saa Suomen Kylät ry:n verkoston jäsenyhdistykset (maakunnallisten kyläyhdistysten jäsenyhdistykset) 25% alennuksen

9§ Kylien kysymykset kunnalle

Kysymys taukopaikkojen kuivakäymälä valtuustoaloitteesta. Vastaus tiemestarilta: asia on valmistelussa.

10§ Esitys vuoden aktiivisimmaksi kyläksi

Tänä vuonna vuoden aktiivisin kylä valittiin toimintakertomusten perusteella. Määräaikaan mennessä tuli kahdelta kylältä toimintakertomukset. Ensi Helpiltä sitten Tepastolta, siksi ovat siinä järjestyksessä esityslistassa. Lopullisen esityslistan mukana lähetettiin molempien toimintakertomukset, jotta kylät ehtivät tutustua niihin etukäteen ennen kokousta.

Lopullisen esityslistan ja toimintakertomusten lähettämisen jälkeen seuraavana päivänä Kaukonen ilmoitti halustaan osallistua myös valintaan. He toimittivat oman toimintakertomuksen kuitenkin vasta kokouspäivänä. Keskusteltiin yhdessä siitä voiko Kaukosta hyväksyä mukaan valintaan tässä vaiheessa. Kaukosella takana todella aktiivinen ja työntäyteinen vuosi, ja siksi toimintakertomus on jäänyt määräaikaan toimittamatta.

Todettiin, että kaikilla on ollut yhteiset säännöt ja riittävästi aikaa toimittaa toimintakertomus. Pohdittiin olisiko epäoikeudenmukaista mikäli joku otettaisiin mukaan siinä vaiheessa, kun toisten osallistujien toimintakertomukset on jo julkaistu. Ja pitäisikö silloin mukaan ottaa tässä kohtaa vielä muitakin mahdollisia määräajasta myöhästyneitä, jotta olisi tasapuolista.

Päädyttiin jättämään Kaukonen pois tämän vuoden äänestyskäsistä. Suoritettiin suljettu lippuäänestys siten, että jokaisella paikalla ja etänä olevalla kyläyhdistyksellä on yksi ääni ja vaihtoehtoina olivat: Helpin kyläyhdistys ja Tepaston Maa- ja kotitalousseura. Koska Annika Lompolo ehti lähteä kokouksesta valittiin Ahti Ovaskaisen lisäksi toiseksi ääntenlaskijaksi Katja Kaunismaa.

Helpin kyläyhdistyksestä oli paikalla 1 edustaja ja etänä 1 edustaja, joten heidän antamista äänistä hyväksyttiin vain toinen. Ääntenlaskennan tulos oli: Tepasto sai 2 ääntä ja Helppi 4 ääntä.

Helpin kyläyhdistys valittiin vuoden aktiivisimmaksi kyläksi. Perusteluina äänestyslipuissa todetaan mm. aktiivinen kylä ja Helppi on aktivoitunut vuosien hiljaisuuden jälkeen. Toimintakertomuksesta ilmenee, että vuonna 2025 Helpin kylä on herännyt jälleen uuteen kukoistukseen yhteisöllisyydessä hiljaisten vuosien jälkeen. Kylässä on kunnostauduttu talkoilussa niin talvella kuin kesälläkin sekä erilaisten yhteisten juhlien ja toiminnan järjestämisessä. Viestinnässä käytetään sosiaalisen median välineiden lisäksi myös mm. postilaatikoihin jaettuja lehtisiä.

11§ Mahdollisen kyläturvallisuus hankkeen työpaja (diat pöytäkirjan liitteenä)

Hanketta suunnitellaan vastauksena valtuustoaloitteisiin koskien kylien pelastuspalvelun hoitoa sekä kylien suunnitelmia ja varautumista kriisitilanteiden varalle. Hankeidean työstämisessä hyödynnetty lähikuntien vastaavia hankkeita sekä keskusteluja kylien edustajien kanssa. Tavoitteena on jättää hakemus 17.5.2026 päättyvään hakuun.

Vaikka ilman hankettakin olisi mahdollisuus saada apua esimerkiksi Vilman Kyläkompassi hankkeesta, tavoitteena on saada palkattua työntekijä, joka olisi kylien tukena turvallisuustyössä.

Turvallisempi Kittilä – hankkeen päätavoitteena on parantaa turvallisen asumisen edellytyksiä Kittilän kylissä

- Lisätä kylien turvallisuustietoisuutta ja omatoimista varautumista laatimalla kyläkohtaisia turvallisuussuunnitelmia
- Vahvistaa asukkaiden osaamista ja kyvykkyyttä ensiapu-, paloturvallisuus- ja kriisitilannetaitojen osalta
- Kehittää kylätalojen tai muiden yhteisten kylien kokoontumispaikkojen ja kyläyhteisöjen valmiuksia toimia paikallisina varautumisen tukipisteinä (johtokeskuksina)
- Edistää yhteistyötä kylien, pelastusviranomaisten, Lapin hyvinvointialueen, kylissä toimivien yritysten ja kunnan välillä
- Aktivoida ja juurruttaa naapuriapurinkitoimintaa Kittilän kylissä

- Keskustelua kokouksessa: Kyläluutatoiminta. Varautumisessa myös ruuan omavaraisuus. Sirkka ja Kittilä myös kyllä, mutta rakenne erilainen. Sirkkan väkiluvun kasvu talvikaudella huomioitava. Kylien johtokeskukset voivat olla muitakin kuin kylätalot, esim. kyläkoulut. Naapuriavun tärkeys.

Hankkeen keskeiset toimenpiteet:

- Kyläkohtaisten turvallisuussuunnitelmien laatiminen työpajamallilla
- Käytännönläheiset koulutukset ja tietoiskut (häätäensiapu, alkusammutus, vesiturvallisuus, myrsky- ja sähkökatkotilanteet, omatoiminen varautuminen, henkinen kriisinkestävyys, kriisiviestintä - ml. kyläpuhelimet jne.)
- Naapuriapuringin toimintamallin kehittäminen ja testaaminen
- Viestintäosaamisen vahvistaminen ja toimintamallien kehittäminen (kylien sisäinen turvallisuusviestintä, poikkeustilannetiedotus)
- Kylätalojen varustelutarpeiden kartoittaminen mahdollisia tulevia investointihankkeita varten
- Keskustelua kokouksessa: Tässä hankkeessa ei tehdä hankintoja, mietitään muu tapa hankkia jatkossa (agregaatit, veden saantiin sähkökatkuissa pumpput, lämmitys kylien tiloihin). Omavaraisuudessa yhteiset pottumaat.

Toteutusaika, arvio: 1.9.2026 – 31.8.2028

- Vaihe 1: Hankkeen käynnistys sekä kyläkohtainen nykytilan kartoitus (0–6 kk)
 - Pohjatietoa investointihankkeelle ja turvallisuussuunnitelmille
- Vaihe 2: Turvallisuussuunnitelmien laatiminen (3–12 kk)
 - Työpajat vähintään 5 (?) kylässä
- Vaihe 3: Osaamisen ja valmiuksien vahvistaminen (3–20 kk)
 - käytännönläheiset koulutukset ja harjoitukset (EA, alkusammutus, vesi- ja jääturvallisuus, poikkeustilanteet, omatoiminen varautuminen jne.)
 - Viestintäosaamisen ja toimintamallien kehittäminen
 - Naapuriapurinki-toimintamallin kehittäminen
- Vaihe 4: Arviointi, juurruttaminen ja jatkokehittäminen (18–24 kk)

Osallistujatavoitteet

- Turvallisuussuunnitelmien tekeminen – 5 kylää x 6 osallistujaa
- Osaamisen ja valmiuksien kasvattaminen - koulutukset ja työpajat
 - Paloturvallisuus, alkusammutus – 3 työpajaa, yhteensä 25 osallistujaa
 - Ensiaputaidot, kriisitilanteet (sähkökatko tms.), vesiturvallisuus, lähietsintä – 4 työpajaa x 10 osallistujaa
 - Yhteisöllisyyden ja viestintäosaamisen lisääminen, eri teemoja (digitaidot, viestintä, järjestyksenvälvojakoulutus, kyläpuhelimet jne.) – 6 työpajaa x 10 osallistujaa
 - Mahdolliset hankkeen aikana esiin nousevat tarpeet -> työpajat

- Turvallisuuspäivä 7.2. – 40 osallistujaa
- Naapuriapurinki-toimintamallin kehittäminen - 5 osallistujaa
- Keskustelua kokouksessa: Narikka, Rauhala ja Helppi ilmoittautuivat mukaan. Kaukonen ja Kelontekemä alustavasti. Kyliltä toivotaan sitoumukset hankehakemusta varten.

Turvallisempi Kittilä - päätulokset

- Kylien ja kyläläisten turvallisuustietoisuus ja osaaminen paranevat
- Kyläkohtaiset turvallisuussuunnitelmat valmistuvat ja juurtuvat käyttöön
- Valmius ja edellytykset päivittää kylätalojen varustelua kriisitilanteiden varalta ovat parantuneet
- Yhteistyö viranomaisten ja kylien välillä tiivistyy
- Turvallisuusviestinnän toteuttaminen on tehokkaampaa
- Naapuriapurinkitoiminta käynnistyy
- Turvallisen asumisen edellytykset ovat kasvaneet Kittilän kylissä

Kuultiin myös, että 23.4. aloittaa kunnan neljäs kylätyöntekijä hiukan erilaisella roolilla. Hän tekee samaakin työtä kuin muutkin kylätyöntekijät, mutta toimii myös etsivänä vanhustyöntekijänä. Hän voisi auttaa myös erilaisten avustusten hakulomakkeiden täyttämisessä.

Ensiviikolla lähetämme kylille kyselyn vielä koskien tätä hanketta ja yhteistyöhön lähteviä kyliä.

12§ Muut asiat

Annika kyseli mikä kylä olisi halukas ottamaan kyläänsä markkina avajaiset. Kokouksesta olleista Helppi oli alustavasti kiinnostunut, muutkin voivat vielä ilmoittaa halukkuutensa.

Torstaina 16.4. järjestetään Nettiyhteys ja etähoiva tilaisuus: Järjestetäänkö etähoiva yhteyksien vai yhteydet etähoivan mukaan?

<https://fb.me/e/3Mf3MKh52>

Maksuttomasta ja helppo käyttöisestä Fintrafficin mobiilisovelluksesta näet reaaliaikaiset liikennetiedot, häiriöt, kelit ja kamerat. Teille on erilaiset luokitukset aurauksessa <https://www.fintraffic.fi/fi/digitaalisetpalvelut/mobiili>

- Reaaliaikainen seuranta: Sovelluksen karttanäkymässä voi seurata teiden kunnossapidon tilannetta, mukaan lukien aurauskaluston liikkeitä ja sitä, milloin tie on viimeksi aurattu, suolattu tai hiekoitettu.
- Kunnossapito-karttataso: Voit ottaa kartta-asetuksista käyttöön "kunnossapito ja auraus" -tason, joka näyttää auratut tiet.
- Palautteenanto: Sovelluksen kautta voi lähettää palautetta suoraan kunnossapidosta vastaaville urakoitsijoille, jos esimerkiksi tie on huonosti aurattu, ja seurata palautteen käsittelyä

Lapeco pyytänyt kysymään, Onko kylillä tarvetta laminoiduille kierrätysohjeille esim. kylätaloille tai roskakatoksiin? Voitte ilmoittaa tarpeet: kittilankylienneuvosto@gmail.com osoitteeseen niin välitämme ne Lapecolle.

13§ Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 19.52

Kokouksen puheenjohtaja
Aila Moksi

Kokouksen sihteeri
Ritva Helin